

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ghenadie Cojuhari și Viorica Cojuhari,
în cauza de insolvență la cererea Casei de Comerț „Vita” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolvență față de
Societatea cu Răspundere Limitată „Dalvi & Co”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, prin
care s-a admis cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Dalvi &
Co” de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale
debitorului,

c o n s t a ț ă :

La 28 martie 2014, creditorul Casa de Comerț „Vita” SRL s-a adresat în
instanță cu cerere de intentare a procesului de insolvență față de SRL „Dalvi &
Co”, motivând prin faptul că societatea se află în incapacitate de plată și nu mai
poate face față datoriilor scadente.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, cererea
introdusă a creditorului Casa de Comerț „Vita” SRL s-a admis spre examinare,
s-a dispus deschiderea procedurii de observare împotriva debitorului, s-a desemnat
în calitate de administrator provizoriu ÎI „Șeinman Oleg” și s-au stabilit măsuri
asiguratorii prevăzute de art. 24 alin. (2) al Legii insolvenței, în vederea
prevenirii modificării stării bunurilor.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2014 s-a constatat starea
de insolvență a debitorului SRL „Dalvi & Co” și s-a dispus intentarea
procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului. În calitate de
lichidator a fost numit ÎI „Șeinman Oleg”, au fost înlăturate organele de conducere
a debitorului de la gestionarea patrimoniului întreprinderii, cu obligarea acestora de
a transmite lichidatorului gestiunea societății, patrimoniul ei și toate actele
contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială și ștampila
întreprinderii.

Pe parcursul derulării procesului de insolvență lichidatorul ÎI „Șeinman
Oleg” a înaintat cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor
organelor de conducere, responsabile de insolvența debitorului SRL „Dalvi &
Co”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014 s-a admis
cererea lichidatorului SRL „Dalvi & Co”, Șeinman Oleg cu privire la atragerea la

răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Dalvi & Co”.

S-a atras la răspundere subsidiară în vederea stingerii creanțelor administratorul SRL „Dalvi & Co”, Viorica Cojuhari și contabilul șef al SRL „Dalvi & Co”, Ghenadie Cojuhari.

S-a încasat în mod solidar de la Viorica Cojuhari și Ghenadie Cojuhari în beneficiul SRL „Dalvi & Co” suma de 599 190,14 lei.

La 14 iulie 2017, Ghenadie Cojuhari și Viorica Cojuhari au declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, solicitând repunerea în termenul de înaintare a recursului, admiterea recursului cu casarea hotărârii recurate.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvență, în cazul în care materialele cauzei atestă cert că întreprinderea nu mai activează, iar refuzul de a prezenta actele contabile este doar o presupunere, deoarece Ghenadie Cojuhari a părăsit teritoriul RM în luna februarie 2013, iar Viorica Cojuhari începând cu luna noiembrie 2013 și nu au mai revenit pe teritoriul RM până în luna mai 2017.

Astfel, susține recurenții că neprezentarea documentelor contabile nu a constituit un refuz sau o eschivare, ci este din cauza necunoașterii existenței unei asemenea proces.

Consideră recurenții că instanța de insolvență nu a ținut cont de actele normative, de faptul că administratorul nu a prezentat instanței dovezi că anume din vina recurenților au fost acumulate datoriei, cât și faptul că actele contabile au fost prezentate Inspectoratului fiscal, și nu se aflau în posesiei recurenților.

Totodată, recurenții au solicitat instanței de judecată repunerea în termenul de înaintare a recursului, motivând cu faptul că la 20 mai 2017 au intrat pe teritoriul RM, iar la 31 mai 2017 au făcut cunoștință cu materialele cauzei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În consecință, instanța de recurs consideră că recurentul nu s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva hotărârii instanței de insolvență din 27 noiembrie 2014, abia la 26 iulie 2017.

La 16 august 2017, lichidatorul SRL „Dalvi & Co”, Oleg Șeinman a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs, ca tardivă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs relevă următoarele.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Respectiv, instanța de recurs urmează să constate dacă sunt temeiuri de repunere în termen a cererii recurs.

Astfel, Colegiul constată că hotărârea instanței de insolvabilitate prin care s-a admis cererea lichidatorului SRL „Dalvi & Co”, Șeinman Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Dalvi & Co”, s-a atras la răspundere subsidiară în vederea stingerii creanțelor administratorul SRL „Dalvi & Co”, Viorica Cojuhari și contabilul șef al SRL „Dalvi & Co”, Ghenadie Cojuhari și s-a încasat în mod solidar de la Viorica Cojuhari și Ghenadie Cojuhari în beneficiul SRL „Dalvi & Co” suma de 599 190,14 lei, a fost emisă la 27 noiembrie 2014.

Iar, recurenții Ghenadie Cojuhari și Viorica Cojuhari au depus recursul împotriva hotărârii supra nominalizate, abia la 14 iulie 2017, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, deoarece s-au aflat un timp îndelungat peste hotarele RM.

În susținerea cererii de repunere în termenul de declarare a recursului recurenții au anexat copia pașapoartelor și copia biletelor electronice (f.d. 43-44).

Însă, Colegiul consideră necesar a menționa că potrivit înscrisurilor prezentate, nu se demonstrează cert faptul că recurenții în perioada din anul 2013 până la 20 mai 2017 sau aflat peste hotarele RM, precum nu denotă nici faptul că în această perioadă de timp ultimii nu au efectuat și alte intrări pe teritoriul RM.

Mai mult ca atât, instanța de recurs ține să menționeze că, materialele cauzei cert denotă faptul că recurenții au luat cunoștință cu materialele cauzei la 31 mai 2017, fapt confirmat de către recurenți și în cererea de recurs.

Prin urmare, chiar dacă s-ar presupune că recurenții nu s-au aflat pe teritoriul RM o perioadă îndelungată de timp și au revenit abia la 20 mai 2017, ultimii au făcut cunoștință cu materialele cauzei la 31 mai 2017, însă cererea de repunere în termen au depus-o abia la 26 iulie 2017, fapt care impune respingerea argumentelor recurenților de repunere în termenul de declarare a recursului.

Or, potrivit art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reieșind din cele supra relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenții nu sau conformat prevederilor art. 116, alin. (4) Cod de procedură civilă, și nu și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care au cunoscut, adică din data de 31 mai 2017, astfel, considerând necesar a respinge cererea de repunere în termen.

Respectiv, depunerea cererii de recurs doar la data de 26 iulie 2017 dovedește un pasivism din partea recurenților și o atitudine superficială față de obligațiile procesuale ca parte în proces.

În aceste condiții, și ținând cont de perioada de timp scursă de la data emiterii hotărârii contestate și până la data depunerii recursului, invocarea de către recurent a faptului că nu s-au aflat pe teritoriul RM până la 20 mai 2017, este lipsită de consistență, deoarece un asemenea comportament este de rea-credință, având în vedere obligația părților de a-și exercita dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care au cunoscut.

Or, având la cunoștință la 31 mai 2017, de emiterii hotărârii instanței de insolabilitate, precum și soluția acesteia, recurenții urmau să întreprindă măsurile necesare și să depună cererea de recurs înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, după cum sugerează jurisprudența CEDO (*Van Harn versus Germany*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească.

În această ordine de idei este cert că, depunând cererea de recurs împotriva hotărârii instanței de insolabilitate peste termen, recurenții au demonstrat o neglijență a drepturilor lor procedurale stipulate în legislația națională.

La caz, instanța de recurs notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de insolabilitate și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Așa fiind, în speța de referință *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a reiterat cu titlu de principiu general că deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a

menționat că prin neaducerea vreo-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În lumina celor relevate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen și recursul declarat de Ghenadie Cojuhari și Viorica Cojuhari ca neîntemeiate și a menține hotărârea instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge cererea lui Ghenadie Cojuhari și Vioricăi Cojuhari cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de Ghenadie Cojuhari și Viorica Cojuhari, în cauza de insolabilitate la cererea Casei de Comerț „Vita” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Dalvi & Co”, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, prin care s-a admis cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Dalvi & Co” de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat